

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
20 december 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-819138043
DOS-2022-0003632

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

CO₂-voetafdruk provinciale organisatie

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over de huidige stand van de CO₂-voetafdruk van de provinciale organisatie.

In 2017 is er, in uitvoering van de [motie 651](#), een 0-meting gedaan met 2015 als basisjaar. Hier is er ook ingegaan op de toen geldende doelstellingen en ambities. Sindsdien heeft de provincie middels verschillende akkoorden, ambitiebepalingen, convenanten, coalities en beleidsnota's zich gecommitteerd aan aanvullende concrete CO₂-emissie doelstellingen. Het afgelopen jaar is er gewerkt aan het in kaart brengen van de huidige doelstellingen en onze vorderingen t.o.v. deze doelstellingen. De bevindingen en de cijfermatige onderbouwing zijn bijgevoegd zie (bijlage 1, CO₂-voetafdruk rapportage Provincie Zuid-Holland) en worden ook openbaar gemaakt op www.staatvan.zuid-holland.nl.

Hierna informeren wij u over de opbouw van de CO₂-voetafdruk, de belangrijkste onderdelen waaruit onze voetafdruk is opgebouwd en over de plannen voor reductie van deze emissies.

Achtergrond

Conform het Greenhouse Gas Protocol (GHG, wereldwijd het meest gebruikte protocol om emissies van broeikasgassen te berekenen en te verantwoorden) is de provinciale CO₂-voetafdruk opgedeeld in een drietal scopes (zie bijlage 1 - CO₂-voetafdruk rapportage Provincie Zuid-Holland):

Scope 1: directe CO₂-emissies, veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Het betreft de uitstoot door eigen gebouwen-, vervoer- en productie-gerelateerde activiteiten.

Scope 2: indirecte CO₂-emissies, door opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit- of warmte.

Scope 3: indirecte emissie van CO₂, veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van een andere

organisatie in de keten waar de organisatie deel van uit maakt (de zogenaamde 'value-chain', bron: [Identifying scope 3 emissions GHG](#)).

Voor bepaling van de categorieën binnen scope 3 is er gekozen de analyse van de geldstromen (inkoop en subsidies) binnen de provinciale organisatie. Hieruit zijn de meest significante geselecteerd. De argumentatie hiervoor is dat wij middels inkoopmacht of eisen aan subsidies directe en indirecte invloed kunnen uitoefenen op de CO₂-emissies. De hoeveelheid CO₂ die als gevolg van de gekozen oplossing wordt uitgestoten, is in het inkoopprotocol als weegfactor meegenomen. Aan de hand daarvan zijn de volgende categorieën gedefinieerd waarover in de provinciale CO₂-voetafdruk gerapporteerd wordt:

1. Grond-, Weg- en Waterbouw (aanleg en onderhoud)
2. OV-concessies
3. Gebouwen en gebouw gerelateerde installaties
4. Zakelijke mobiliteit medewerkers

Het vervolg van deze brief focust op CO₂-emissie reductie binnen de verschillende 'categorieën' (zie ook bijlage 1, CO₂-voetafdruk rapportage Provincie Zuid-Holland voor de visuele en de cijfermatige toelichting per categorie).

Grond-, Weg- en Waterbouw (aanleg en onderhoud)

Portefeuille: Ambitie Bereikbaar ZH.

Doelstelling 2025: 25% reductie t.o.v. 2015 (door PS vastgesteld in Watt anders).

Doelstelling 2030: 50% reductie t.o.v. 2015 ([Tussendoelstelling Omgevingsbeleid](#)).

Doelstelling 2050: 100% reductie t.o.v. 2015 (door PS vastgesteld in Watt anders).

Status: Met de recentelijke ondertekening van de Provinciale Ambitiebepaling Klimaatneutrale en Circulaire infrastructuur (PKCI) onderstrepen GS nogmaals de ambitie in deze sector.

Afgelopen jaar is er in samenwerking met RHDHV een verbeterde methodiek opgesteld voor het rapporteren van de CO₂-emissies. De voorlopige resultaten laten zien de doelstelling voor 2025 met voortzetting en uitvoering van het huidige beleid krap aan binnen bereik ligt. Als provincie hebben wij onder andere de volgende maatregelen gerealiseerd:

- Verduurzaming asfaltcentrales met overstap naar 100% bio-gas (DBO Zuid)
- Toepassing gerecycled asfalt (DBO Oost & DBO Zuid)
- Laag temperatuur asfalt (DBO Zuid)
- Levensduur verlengend onderhoud deklagen (DBO Zuid)
- Pilot 'duurzame oevers' met alternatieve materialen voor damwanden
- Inzet elektrisch materieel (DBO Oost)
- Inzet materieel op HVO100 (DBO Zuid)
- Hergebruik/verwerking bermmaaisel tot biogas of isolatiemateriaal (DBO Oost).

Voor het behalen van de doelstelling voor 2030 en verder zullen een aantal aanvullende maatregelen nodig zijn. Het zwaartepunt van de huidige CO₂-emissies ligt bij de volgende onderdelen:

1. CO₂-emissies bij de productie en verwerking van asfalt ten behoeve van de groot onderhoud en de vervangingsopgave van ons wegennet (55%).
2. CO₂-emissies veroorzaakt door de inzet van (bouw-)materieel (25%).
3. CO₂-emissies bij de productie van stalen damwanden ten behoeve van de vervangingsopgave van oeverconstructies (10%).

Door in de aanbestedingen de Milieukosten (MKI) en CO₂-emissies als EMVI-gunningscriteria mee te laten wegen probeert de provincie de markt uit de dagen om met duurzame alternatieven/opties te komen.

Daarnaast vindt bij elk mobiliteitsvraagstuk allereerst een afweging plaats welke oplossing het meest opportuun is. Element dat daarbij wordt meegewogen is de CO₂-uitstoot van de gekozen mobiliteitsoplossing, afgezet tegen andere oplossingen.

Voor het reduceren van CO₂-emissies bij asfaltproductie lijkt dit een effectieve methodiek. Voor de inzet van 'Zero-emissie bouwmaterieel' hebben de provincies, de gemeentes, het rijk en de marktpartijen de krachten gebundeld in de 'Buyer-group Zero Emissie Bouwmaterieel', met als doel deze omslag te versnellen. Voor de stalen damwanden lijkt er nog geen breed geaccepteerd duurzaam alternatief die ook aan de overige eisen (veiligheid, levensduur etc.) voldoet. Naar oplossingen wordt gezocht.

OV-concessies

Portefeuille: Ambitie Bereikbaar ZH

Doelstelling 2025: Instroom nieuwe bussen 100% zero-emissie (Bestuursakkoord Zero Emissie Busvervoer)

Doelstelling 2030: 100% van de vloot vervangen door zero-emissiebussen (Bestuursakkoord Zero Emissie Busvervoer)

Status: Binnen lopende concessies wordt er middels inzet van elektrisch materieel en waterstof-bussen gewerkt aan het reduceren van de CO₂-emissies.

Significante stappen zullen gezet kunnen worden bij de gunning van nieuwe concessies of bij verlengingen van bestaande concessies. De volgende gunningen staan in de planning:

- Zuid-Holland Noord eind 2024.
- Hoeksche Waard/Goeree-Overflakkee eind 2025.
- Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem eind 2026 ingang concessieverlenging naar 2033.

Voor vervoer over water(waterbus) is er op 1 januari 2022 een contract gegund, de Waterbus heeft sinds 1 januari 2022 een nieuwe vervoerder. Deze zal reizigers met

nieuwe, schonere schepen vervoeren tussen Rotterdam en de Drechtsteden, die vanaf 2023 worden ingezet. Het contract van de nieuwe vervoerder geldt 8 jaar, met een verlengingsoptie van nog eens 7 jaar. Om van de verlengingsoptie gebruik te kunnen maken, zal tegen die tijd volledig uitstootvrij gevaren moeten worden.

Gebouwen en gebouw gerelateerde installaties

Portefeuille: Bedrijfsvoering

Doelstelling 2028: Energieneutraal vastgoed (IPO-besluit)

Doelstelling 2040: Vastgoed in Den Haag CO₂-neutraal (onderdeel van programma Energierijk Den Haag)

Status:

- Het Hoofdgebouw (C-gebouw) is duurzaam verbouwd waarbij het gereed is gemaakt om volledig energieneutraal te zijn.
- Er is een "Projectplan Verduurzaming Gebouwen ABDE Provinciehuis" opgesteld, dat als routekaart dient voor het behalen van de doelstellingen in de komende 10 jaar. Het uitgangspunt van het projectplan is om bij bestaande vervangingsmomenten de individuele bouwdelen te verduurzamen. De financiële middelen hiervoor worden jaarlijks opgenomen in de meerjaren-onderhoudsplanningen. Om dit alles inzichtelijk te krijgen worden momenteel duurzame meerjaren-onderhoudsplannen (DMJOP's) opgesteld, die medio Q1 2023 gereed zullen zijn.
- De uitgangspunten voor het projectplan zijn de wettelijke bepalingen en aanvullende ambities vanuit Gedeputeerde Staten, de ambities vanuit het IPO en het programma Energierijk Den Haag.
- Voor de buitenlocaties zijn reeds duurzame meerjaren-onderhoudsplannen opgesteld. De start van de uitvoering hiervan zal in het eerste kwartaal van 2023 plaats vinden.

Zakelijke mobiliteit medewerkers

Deze categorie bevat de dienstreizen (inclusief vliegreizen), het gebruik van dienstauto's en het woon-werkverkeer van de ambtenaren van de provincie Zuid-Holland (mobiliteit van de leden van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten zijn niet meegenomen).

Portefeuille: Bedrijfsvoering

Doelstelling 2030: 50% reductie t.o.v. 2019 (Coalitie Anders Reizen).

Status: Er wordt gewerkt aan een vernieuwde mobiliteitsregeling voor de ambtenaren, die de keuze voor schone en actieve vervoersmiddelen moet gaan motiveren. Deze mobiliteitsregeling, gecombineerd met het groter aandeel van collega's dat (deels) hybride werkt, moet de uitstoot van de zakelijke mobiliteit naar beneden gaan brengen.

